

Statens vegvesen

Fartsgrense i by

Orienteringssak
Styringsgruppemøte Bymiljøpakken

Arne Meland, Myndighet og regelverk, 25.03.2025

Foto: Bård Asle Nordbø, Statens vegvesen

Fartsgrensekriteriene, siste års historie

- Stor revisjon i 2018 som samlet tidligere rundskriv
- Fra 2023 er fartsgrensekriteriene en del av vegnormal N300 Trafikkskilt:

KRAV 4.5.29—1 **SKAL**

GJELDENE FRA 01.06.2023

Fartsgrensekriteriene skal legges til grunn for fastsetting av alle særskilte fartsgrenser på riksveger, fylkesveger og på private veger som skiltes med offentlige trafikkskilt.

MERKNAD

Det anbefales at fartsgrensekriteriene legges til grunn for fastsetting av fartsgrenser på kommunale veger.

50 km/t

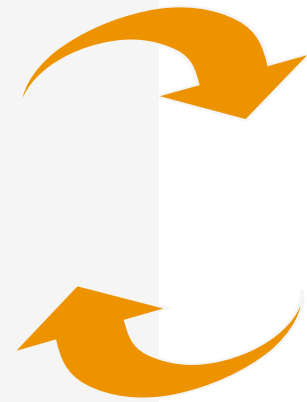
- Utgangspunktet innenfor tettbygd strøk så lenge ikke annet er skiltet
- Også utgangspunktet for vurdering av fartsgrensen på en strekning eller område

30 km/t

- Skal benyttes ved skoler som tilsier mye kryssing
- Skal brukes for atkomstveger, samleveger og hovedveger iht. tabeller i N300.

- Kan også brukes i andre situasjoner, eks. prioritere trafikanter

30 km/t

- Utgangspunktet innenfor tettbygd strøk

50 km/t

- Kan sammen med 40 vurderes på strekningene som tillater høyere fartsnivå

Hvorfor gjør vi dette?

Ny kunnskap:

- ▶ TØI-rapport
30 km/t i europeiske byer
- ▶ SINTEF-rapport
Fartsgrense i norske tettsteder

Vise handlingsrommet:

- ▶ Innspill fra kommunene i Byvekstavnaleområdene
- ▶ Tydeliggjøre regelverket for å få frem intensjonene bak endringen fra 2018, og forsterke dette
- ▶ Bidra til mer lik forståelse for behovet i byområder

Effekter:

- ▶ Bedre trafiksikkerhet
- ▶ Bedre miljøforhold
  - ▶ Støy
  - ▶ Lokal forurensing
- ▶ Mer attraktivt å gå og sykle
- ▶ **LEVERE PÅ NULLVISJONEN!**

Mulige ulemper

► Lengre kjøretid

- også for busser
- Hvor reell er ulempen?

► Manglende respekt

- Kan kreve økt behov for overvåking
- Trafikantenes forståelse er viktig å ha i mente

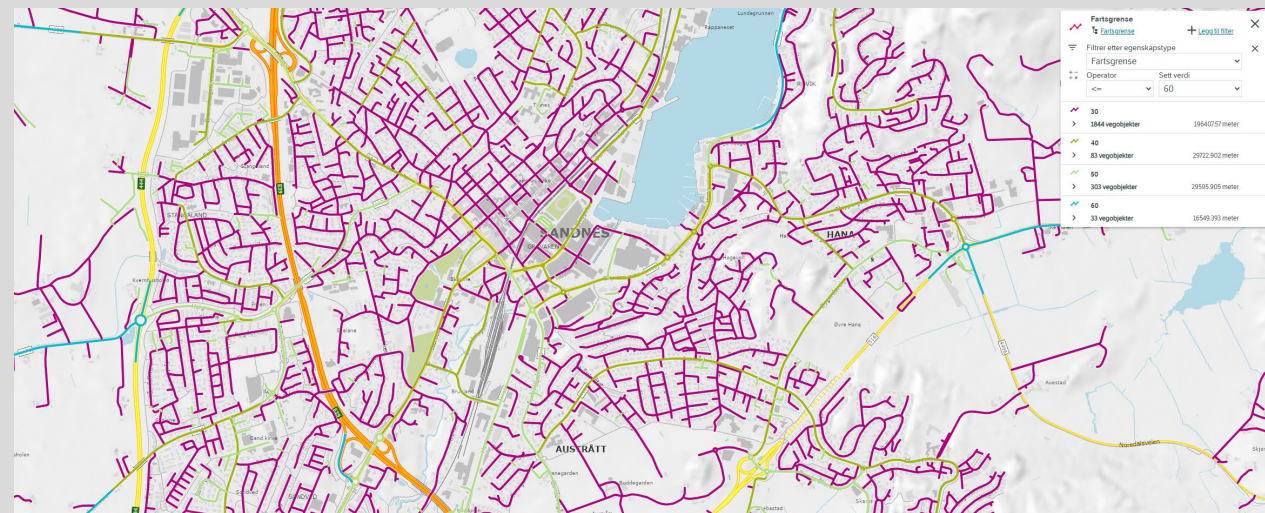
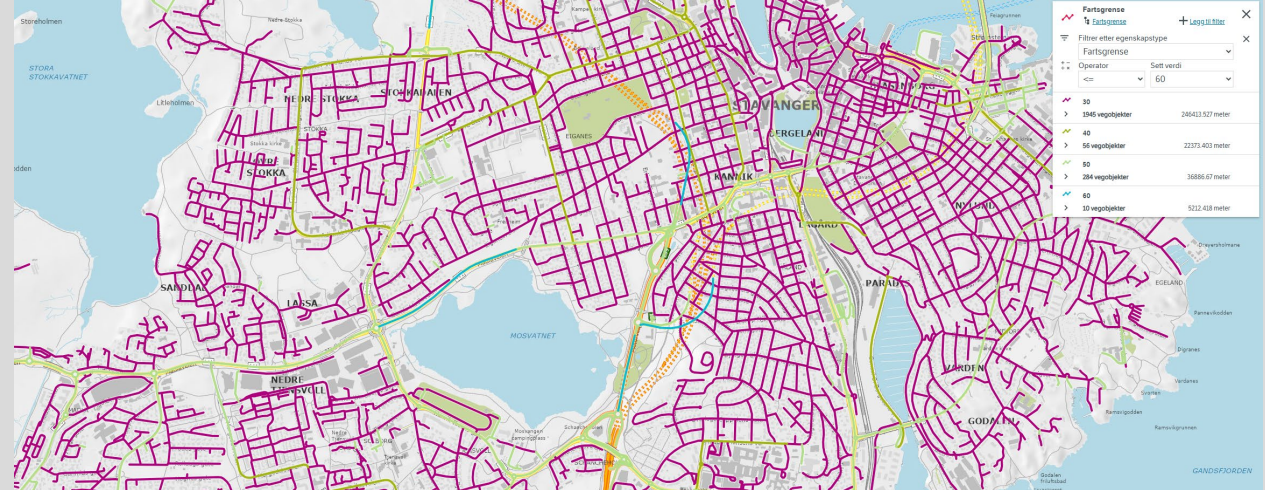
► Må suppleres med fysiske tiltak

- Motvirker behov for overvåking
- Humper er ulempe for:
  - Kollektivtrafikk
  - Utrykningskjøretøy
  - Tunge kjøretøy

30 km/t

Allerede utbredt brukt i de fleste større byene i landet

- Allerede utbredt brukt i de fleste større byene i landet
- I de mindre og mellomstore byene er det ikke fullt så utbredt

Dagens situasjon i store byer

Prosess for endring av fartsgrensekriteriene

- Innspill fra flere instanser
- Innsiktsmøte med kommuner og fylker med byvekstavtale
- Møte med ToS med hensikt å forbedre bruken av dagens kriterier
- Utarbeide forslag til nye krav i N300 for å snu prinsippet om utgangspunkt
- Sende revidert N300 på høring
- Ev. revidere basert på innspill
- Avklaring med Samferdselsdepartementet før implementering.

- Implementere endringen

- August
- Starten av januar
- Januar-april
- Juni-oktober
- Oktober-desember
- Desember

- Januar

Andre regelverkstiltak for fart i by

- ▶ Trafikkovervåking i tettbygde strøk med ny teknologi.
  - ▶ Samarbeidsprosjekt med Oslo kommune
  - ▶ Fører- vs eieransvar, juridiske utfordringer
  - ▶ Sikter oss inn på mulig pilotering i 2026
- ▶ Mulig fartsgrense 20 km/t
  - ▶ Har avslått søknad i Oslo.
Lite egnet strekning
  - ▶ Har innvilget søknad i Trondheim.
På vilkår
- ▶ Mulig endring av vegtrafikkloven § 6

Eventuell endring i vegtrafikkloven

- ▶ Forventer nyttig innsikt fra gjennomgang av fartsgrensekriteriene
- ▶ Vi ønsker å se virkningen av endrede fartsgrensekriterier, 30-sone i Kristiansand og prøveprosjekt i Vestland før endring av vegtrafikkloven § 6 utredes.
- ▶ Vi holder oss orientert, og deltar på faglige arenaer